

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 P 235888 18 Rev
Sarajevo, 19.07.2018. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Imamović Fatime, kao predsjednika vijeća, Kubat Jasminke i Džafić Zlate, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja B.N. iz S..., protiv tužene A. Z. iz S..., zastupana po punomoćniku S. E., advokatu iz S., radi diskriminacije, v.s. 4.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 235888 13 Gž od 17.08.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 19.07.2018. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 P 235888 12 P od 14.12.2012. godine stavom prvim izreke odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim je tražio da se utvrdi da je tužena A.Z. izvršila diskriminaciju na teret tužitelja, te da joj se zabrani vršenje iste i naloži otklanjanje učinjene diskriminacije na taj način što će udovoljiti zahtjevu tužitelja i izdati traženu kopiju katastarskog plana za traženu česticu sa dimenzijama sve 4 strane, kao i da se utvrdi da je tužena izvršila diskriminaciju prema članu 2. stav 1. i 2., te članu 3. i 4. Zakona o zabrani diskriminacije, te da se kazni prema članu 19. stav 2. pomenutog Zakona novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM. Stavom II izreke tužitelj je obavezan da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 720,00 KM u roku od 30 dana.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 235888 13 Gž od 17.08.2016. godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Protiv drugostepene presude reviziju je blagovremeno izjavio tužitelj i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji tako da se drugostepena presuda preinači usvajanjem tužbenog zahtjeva ili ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovni postupak.

Tužena nije podnijela odgovor na reviziju.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga iz revizije i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. Zakon o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu: ZPP), koji se u konkretnom postupku primjenjuje na osnovu odredbe člana 106. stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku², ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev za utvrđenje diskriminacije, otklanjanje iste, te kažnjavanje tužene, čiju odgovornost tužitelj temelji na činjenici da tužena kao šefica katastra nije htjela da mu izda katastarski izvadak sa dimenzijama parcele na sve četiri strane, nego da ga je samo obavijestila da ne može udovoljiti njegovom zahtjevu bez da mu je za to izdala rješenje na koje bi se mogao žaliti, iz kojih razloga smatra da je diskriminiran.

U iznesenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev, zaključivši, u bitnom, da tužitelj nije dokazao da se radilo o različitom postupanju tužene prema njemu u odnosu na Katastar nekretnina S., niti je tokom postupka ukazao na temelju koje zabranjene osnove je eventualno bio različito tretiran.

Prvostepeni sud je u razlozima svoje odluke naveo da je tužitelju izdata kopija katastarskog plana tražene parcele u skladu sa podacima i u obliku koji propisuje Zakon o premjeru i katastru zemljišta³, što tužitelj u svom iskazu ne osporava, da činjenica što je tužitelj zahtijevao kopiju katastarskog plana sa dimenzijama parcele sa sve četiri strane, a tužena ga obavijestila pismenom obavijesti od ... godine, da je dala podatke o parceli sa kojima raspolaže u svojoj evidenciji, ne proizilazi da je tužena prekršila pravo na jednako postupanje, odnosno da je tužitelj uskraćen za podatak iz katastarskog operata o kojem Općina vodi službenu evidenciju.

Drugostepeni sud je prihvatio kao pravilne pravne zaključke prvostepenog suda.

Osporavajući valjanost pobijane presude revident analizira izvedene dokaze tokom postupka i na taj način dolazi do suprotnog zaključka od nižestepeni sudova. Takvom analizom revident ukazuje na nepotpuno utvrđeno činjenično stanje koje je rezultiralo pogrešnom primjenom materijalnog prava. Kako se nižestepene presude ne mogu revizijom pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a u konkretnom slučaju nije došlo do pogrešne primjene materijalnog prava, jer činjenično stanje nije nepotpuno utvrđeno, to analizom provedenih dokaza nižestepeni sudovi nisu počinili povredu odredaba parničnog postupka. Sud je temeljem člana 8. Zakona o parničnom postupku ovlašten prema svom uvjerenju odlučiti koje će činjenice uzeti kao dokazane, pa ocjenu nižestepeni sudova o provedenim dokazima u cijelosti prihvata i ovaj revizijski sud.

Slobodnoj ocjeni dokaza od strane suda revident ne može s uspjehom suprotstaviti svoju ocjenu tih dokaza, koja u konkretnom slučaju uključuje i prigovore činjenične prirode koji u revizijskom postupku nisu relevantni (član 240. stav 2. ZPP).

¹ „Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05 i 19/06

² „Službene novine F BiH“ broj 98/15

³ „Službeni list SR BiH“ br. 14/78

Nije ostvaren ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Suprotno prigovoru revidenta, pravilno su nižestepeni sudovi u konkretnom slučaju primijenili odredbe člana 2. stav 1. i 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije⁴.

Za postojanje diskriminacije neophodno je utvrditi različito tretiranje nekog lica ili grupe lica, prema zabranjenim osnovama iz člana 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, u odnosu na lice ili grupu koje se nalazi u sličnoj ili podudarnoj situaciji i kojima je uživanje spornog prava omogućeno, te da takav različit tretman nema legitiman cilj, odnosno da nedostaje proporcionalnosti između željenog cilja i upotrijebljenih sredstava.

Mjera utvrđenosti postojanja ili nepostojanja navedenih činjenica u antidiskriminacijskim parnicama, shodno odredbi člana 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, raspoređena je tako da je na podnosiocu tužbe teret da sa stepenom pretežne vjerovatnoće dokaže činjenice na osnovu kojih bi sud mogao zaključiti da ga je tužena nejednako tretirala na nekoj zabranjenoj osnovi. Tada se teret dokazivanja prebacuje na tuženu stranu, koja je sa stepenom sigurnosti dužna uvjeriti sud da se različit tretman nije dogodio (ili nije dogodio na zabranjenoj osnovi), odnosno da različit tretman ima legitiman cilj i da postoji proporcionalnost između preduzete radnje i posljedice.

Pravilno su nižestepeni sudovi zaključili da revident tokom postupka nije iznio i dokazao činjenice na kojima se može utemeljiti zaključak o postojanju diskriminacije.

Prije svega, revident tokom postupka nije naveo zbog kojih ličnih karakteristika je njemu uskraćeno pravo na dobivanje podataka dimenzija sa sve četiri strane parcele broj ... i da je takav podatak bilo moguće dati, a da je on protivno zakonu tužitelju uskraćen, a bez postojanja određene ili odredive zabranjene osnove za različit tretman diskriminacija ne postoji.

U pogledu motiva za različit tretman tužitelj je u tužbi i tokom postupka naveo samo jednu činjenicu, da je u obavijesti dat lažan podatak, sa iskvaenom namjerom da bi tužena profitirala dobivanjem naknade za sebe, a da na te okolnosti nije predložio niti izveo i jedan dokaz.

Nižestepeni sudovi su pravilno zaključili da revident nije učinio vjerovatnim ni različit tretman kada je u pitanju ostvarivanje prava na pristup informacijama i podacima iz Katastra nekretnina, jer iz sadržaja izvedenih dokaza utvrđeno je da su tužitelju dati podaci oni sa kojima katastar nekretnina je za odnosnu parcelu i posjedovao, te obavješten da tražene podatke katastar ne može izdati jer ne posjeduje njihovu evidenciju kako se traže (dimenzije sa sve četiri strane parcele). Tužitelj tokom postupka nije učinio vjerovatnim ni da se taj nepovoljan tretman povodom zahtjeva za davanje podataka ne bi desio drugim osobama iz istih razloga zbog kojih je njemu taj podatak uskraćen.

S druge strane, tuženi je tokom postupka pružio zadovoljavajuće objašnjenje da njegovo odbijanje zahtjeva revidenta nije bilo motivirano nekom od zabranjenih osnova diskriminacije, već prije svega okolnošću da taj podatak kako se tražio katastar ne posjeduje, nego samo položaj, oblik i objekte, te površinu parcele kako se i prikazuje u

⁴ "Službeni glasnik BiH" broj 59/08

planovima, zbog čega se tražena kopija katastarskog plana sa podacima dimenzija za sve četiri strane parcele nije ni mogla izdati tužitelju.

Bez uticaja je na pobijanu odluku insistiranje revidenta na činjenici da mu je tužena umjesto obavijesti broj ... od ... godine istu trebala dostaviti u formi rješenja, budući da taj argument, u sklopu činjeničnih i pravnih zaključaka na kojima je sud zasnovao odluku o odbijanju zahtjeva, nije bio od odlučujućeg značaja. Dostavljanje obavijesti umjesto rješenja, na koje ukazuje revident, može eventualno predstavljati nepravilan ili nezakonit rad, ali ne nužno i istovremeno i diskriminaciju.

Pravilan je i zaključak drugostepenog suda da odlukom kojom je tužitelj u obavezi naknaditi troškove postupka tuženom, nije povrijeđena odredba člana 18. Zakona o zabrani diskriminacije koja propisuje da nijedno lice koje je prijavilo diskriminaciju ili učestvovalo u pravnom postupku za zaštitu od diskriminacije neće trpjeti nikakve posljedice zbog takvog prijavljivanja ili učestvovanja. Ovo iz razloga što zahtjev za naknadu parničnih troškova je sporedni materijalnopравни zahtjev stranke o kojem sud odlučuje na temelju posebno postavljenog zahtjeva parnične stranke (član 396. stav 1. ZPP) i to primjenom materijalnog prava koje je sadržano u procesnom zakonu. Prema tome pravilno je odluka o troškovima postupka donijeta temeljem odredbi člana 386. stav 1. ZPP koja reguliše da stranka, a u konkretnom slučaju tužitelj koji je u cijelosti izgubio parnicu, dužan je protivnoj strani nadoknaditi troškove spora.

Ostali revizijski navodi nisu od odlučnog značenja sa aspekta predmeta spora (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP)

Kako nisu ostvareni revizijski razlozi, kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je primjenom odredbe člana 248. ZPP revizija odbijena.

Predsjednik vijeća
Fatima Imamović,s.r.